

# Dkt. John Oswalt, Hosea, Kipindi cha 1, Usuli na Hosea 1

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Shukrani kwa Jumuiya ya Francis Asbury (Wilmore, KY) na Dkt. Oswalt kwa kutoa video hizi kwa umma bila malipo na kutoa ruhusa ya kunakili.

Naam, ni furaha iliyoje kuwaona kila mmoja wenu hapa. Asante. Asante kwa kuja.

Ni vigumu sana kufanya hivi katika chumba tupu. Kwa hivyo, asante. Asante kwa urafiki wenu.

Asante kwa nia yako. Asante kwa msaada wako. Mtu fulani aliniuliza, utaacha lini kufundisha? Nikasema, nitakapokufa.

Karen alisema, sawa, ukiacha kuelewa, nitakujulisha. Kwa hivyo, natumai hilo halitatokea wakati wa somo hili. Hosea, Upendo wa Mungu Usiobadilika.

Kitabu hiki kimeelekezwa kwa watu wa Israeli, ufalme wa kaskazini, baada ya mgawanyiko wakati Sulemani alipokufa. Na kiko pale kwenye kijani kibichi, kikienea kutoka tambarare za Moabu hapa kusini hadi karibu chini ya Mlima Hermoni, ambapo Dani, kabila la Dani, hatimaye lilitua, na kila kitu kilicho katikati. Kwa hivyo, ni takriban mara mbili ya ukubwa wa Yuda na takriban mara tatu ya pato la taifa.

Hii ni robo tatu ya watu wa Israeli. Tunaweza kusahau hilo kwa urahisi. Tunaweza kusema, ndio, walichukuliwa mateka mwaka wa 722, lakini Yuda aliachwa.

Ndiyo. Hakuna sehemu kubwa ya Yuda iliyobaki, au hakuna sehemu kubwa ya Israeli iliyobaki. Na baadhi yenu mnajua kwamba nimefanya kazi ndogo kuhusu Isaya katika maisha yangu yasiyofaa.

Na ilinishingaza, watu wengi wanataka kusema, vema, sehemu ya pili ya kitabu imeelekezwa kwa watu walio uhamishoni. Hilo halingeweza kuwa uelewa au mvuto wowote wa Isaya wa kihistoria, aliyeishi miaka ya 700. Kwa nini isiwe hivyo? Alikuwa amewaona robo tatu ya Israeli wakienda uhamishoni.

Alikuwa amehisi kile walichokuwa wakihihi, kile kilichokuwa kikiendelea. Kwa hivyo, kufikiria basi kuhusu ukweli mbaya kwamba robo nyingine ingeenda miaka 150 baadaye, alikuwa tayari kwa hilo. Naam, hapo ndipo mahali.

Mazingira ya kisiasa, na tuhakikishe tunayo sahihi hapo juu, ndiyo. Kulingana na kile tulichonacho katika mstari wa 1, inaonekana kitabu hicho kiliandikwa kati ya 755 na 725. Na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baada ya dakika chache.

Karibu kipindi cha miaka 30 huko ambapo mambo mengi yalikuwa yakiharibika. Katika miaka 10 ya kwanza ya kipindi hiki, walikuwa wakipitia kiwango cha ustawi ambacho hakuna taifa, Yuda au Israeli, lililowahi kufurahia tangu Sulemani. Ashuru, himaya kuu huko juu hadi, ukiangalia ramani, huko juu kaskazini mashariki, ambapo Wakurdi wanaishi leo.

Wakurdi wanajiona kuwa wazao wa Waashuri, na majirani zao wanakubaliana nao. Waashuri walikuwa wamewakandamiza katika miaka 75 au 100 iliyopita na walikuwa wamesababisha matatizo mengi. Lakini sasa, kwa takriban miaka 40, walikuwa wamejiondoa.

Je, unaweza kusema, Yona? Sasa, wasomi hawataki kukubali hilo, lakini linaeleweka kabisa. Ni wakati wa Yona. Na kwa hivyo, tulikuwa na wafalme wawili wa Ashuru, ambao hakuna hata mmoja wao aliyekuwa mkali hata kidogo.

Kwa hivyo, ni wakati huo, katika kipindi hicho cha takriban miaka 40 kuanzia miaka 795 hadi 50, 795 hadi 745, shinikizo limepungua. Na kaskazini kuna mfalme anayeitwa Yeroboamu wa Pili Yeroboamu. Mfalme wa kwanza mwanzoni alikuwa Yeroboamu.

Huyu ni Yeroboamu II. Wakati mmoja, nilikuwa nikifundisha kuhusu hili, na nikasema, Yeroboamu jino. Watu hucheka.

Sikuelewa, lakini Yeroboamu wa Pili. Na hivyo, Israeli ilipanuka. Waliweza kurejesha maeneo ya zamani ambayo yalikuwa yamechukuliwa kutoka kwao.

Na ilikuwa, hei, ni enzi ya dhahabu. Ni siku ya Bwana. Na mzee mmoja mkorofi aliyeitwa Amosi akatoka Yuda na kusema, ndio, ni siku ya Bwana, sawa.

Lakini wacha nikuambie siku ya Bwana itakuwaje. Itakuwa kama mtu anayetembea kwenye njia, na ghafla, simba anamrukia. Naye anageuka kukimbia, na dubu anaonekana.

Anageuka upande mwingine na kukimbilia ndani ya nyumba yake na kuegemea ukutani, na nyoka anatoka kwenye ufa na kumuuma. Hiyo ndiyo siku ya Bwana. Unaweza kufikiria hakujenga kanisa kubwa kwa sababu mnamo 745, yote yalibadilika.

Mwanamume mmoja alikuja kwenye kiti cha enzi. Hatuwataji watoto wetu majina mengi tena. Tiglath-Pileser III.

Tulimjua paka aliyeitwa Tiglath-Pileser hapo awali. Alikuwa na utu kama huo. Mtu huyu alikuwa mchokozi.

Mtu huyu atarejeshewa kila kitu ambacho watangulizi wake wawili wenye kiburi walipoteza. Na alifanya hivyo. Na akaanzisha miaka 100 ya uchokozi, ushindi, na ukandamizaji usiovunjika.

Zawadi kuu ambayo Ashuru ilikuwa ikiilenga ilikuwa Misri. Tajiri, tajiri, starehe. Na kile ambacho Ashuru ilitaka kufanya ni kudhibiti mnyororo wa biashara.

Tayari walikuwa na Babeli hapa, na mnyororo wa biashara hapa, na njia ya biashara ilipanda kando ya Mto Frati, kuvuka jangwa hadi Palmyra au Tadmor, hadi Damasko, na chini kando ya pwani hadi Misri. Kwa hivyo walikuwa na theluthi mbili yake tayari, na wako njiani. Lakini hapa mbele yao kuna nchi hizi ndogo, 8 kati ya hizo zote pamoja.

Syria upande wa kaskazini, kisha Wafoinike au Tiro na Sidoni upande wa magharibi, Amoni, Israeli, Yuda, Waedomu, Moabu, na Wafilisti. Hakuna hata mmoja wao aliyeweza kusimama katika njia ya Ashuru. Na Waashuri, ikiwa wangepika Misri, walipaswa kuwa na Shamu, Israeli, na Wafoinike.

Wangeweza kumudu kukaa kidogo kwa Yuda, kwa sababu Yuda hawakuwa njiani. Na wangeweza kukaa kidogo kwa Tiro na Sidoni, kwa sababu hawako njiani pia. Lakini 3, Shamu, Israeli, na Wafilisti, walipaswa kuwa nao.

Kwa hivyo, Hosea anawaambia nini watu ambao wako karibu na uharibifu? Ni wazi wako njiani kuelekea mwisho. Na kwa hivyo, katika miaka 30 kati ya 753 na 722, Israeli ilikuwa na nasaba 5 tofauti za utawala na wafalme 6 tofauti. Mfalme mmoja tu ndiye aliyemrithi mwana, naye alidumu kwa takriban miezi sita.

Zekaria ni mwana wa Yeroboamu. Alidumu kwa miezi sita. Aliuawa na mtu aliyeitwa Shalom.

Shalom alikuwa na utawala mrefu wa mwezi mmoja kabla ya kuuawa na mtu aliyeitwa Manahemu. Manahemu alitawala kwa miaka 10. Lakini wakati huo wote, alikuwa na mfalme mpinzani upande wa pili wa Yordani ambaye pia alikuwa akicheza kama mfalme.

Manahem alikuwa mtu mkatili sana. Hebu tuone. Sikuandika hivyo vizuri.

Mkatili sana. Akiwa njiani kwenda kumuua Shalom, mji ulijaribu kumzuia, na akawaua kila mtu. Jamaa mzuri.

Alibadilishwa, kwa hivyo alitawala kwa miaka 10. Lakini kama ninavyosema, huku Peka hapa pia akitawala kwa miaka 10. Alikuwa na mwana aliyeitwa Ela.

Samahani. Hapana, Pekahia. Ndiyo, nadhani hiyo ni sawa.

Alitawala tena kwa takriban miezi mitatu kabla ya Peka kuingia na kuchukua mpira mzima wa nta. Na Peka alitawala kwa miaka mingine 10 kabla ya kuuawa na mfalme wa mwisho, Hoshea. Sasa, alama hiyo inakufa, nadhani, na ile ya zambarau.

Hoshea aliishi kwa takriban miaka tisa. Kuna nini kinatokea hapa? Kinachotokea ni kwamba taifa linaanguka chini ya shinikizo la kutisha la mnyama mkubwa kutoka kaskazini. Karibu bila shaka, unachokiona hapa ndicho tunachokiona kwa bahati mbaya katika nchi yetu.

Unao wafuasi wa Waashuri, wapinzani wa Waashuri, wafuasi wa Waashuri, wapinzani wa Waashuri, na wafuasi wa Waashuri kabla hajawa mpingaji. Na wafuasi wa Waashuri ndio watakaokufa. Kwa hivyo, tuwaache wapumbavu.

Hatuna faida na hasara zozote hapa, sivyo? Tunaendelea moja kwa moja. Hiyo ndiyo hali ya kisiasa. Hiyo ndiyo hali ambayo Hosea anaandika.

Hao ndio watu ambao Hosea anawaandikia. Ana makusudi mawili, nadhani. Moja ni kusudi linalowezekana la toba.

Inavutia. Biblia inasema kwamba kwa sababu ya dhambi za Manase, ambaye alikuwa mfalme mbaya zaidi wa Yuda kuwahi kutokea, Yuda ilikusudiwa kwenda uhamishoni. Naam, Manase aliishi kama miaka 50 kabla ya Yeremia.

Na huyu hapa Yeremia akiwasihi watu watubu. Wale ambao mmekuwa nami kwa muda, tumezungumza mengi kuhusu ukweli kwamba Biblia haiamini katika hatima. Biblia inaamini katika uwajibikaji wa kihistoria.

Na Mungu anaweza kusema hutaanguka tena. Na kumekuwa na maanguko matatu hivi tangu aliposema hivyo. Uh-huh.

Ukiishi jinsi unavyopaswa kuishi. Ukimpenda Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, roho yako yote, akili yako yote, na nguvu zako zote, na jirani yako kama nafsi yako yote, hutaanguka kamwe. Wakati huo huo, anaweza kusema kwamba kwa sababu ya dhambi ambazo mtu huyu alifanya na kuzitia mizizi katika maisha ya watu, uhamisho hauwezi kuepukika.

Isipokuwa mkitubu, basi, nasema, Hosea ana kusudi moja. Na hilo ni kuwaita watubu.

Hujachelewa. Hujachelewa. Lazima uwe mwendawazimu, Hosea.

Mtazame Ashuru. Bado haijachelewa. Mtazame Mungu.

Lakini kusudi lake lingine ni, na likitokea, ukweli fulani utaingia ndani yako ili usiwe sehemu ya utamaduni wa kifalme. Utakuwa mtu tofauti. Na uhamisho hautakuangamiza.

Kwa kweli, itakutakasa. Kwa hivyo, madhumuni mawili: Toba.

Hatujachelewa. Lakini usipotubu, basi nataka wale wanaokwenda utumwani wajue Mungu wetu ni nani hasa. Sawa, hebu tuzungumzie kuhusu mazingira ya kidini.

Ninachukuliwa na kupoteza kitu hicho. Tangu mwanzo kabisa, Israeli walikuwa waabudu sanamu. Yeroboamu, nilikuwa na tatizo kubwa.

Agano lilimtaka kila mwanaume kwenda Yerusalemu mara tatu kwa mwaka. Fikiria hilo. Hapa, wewe ni Jefferson Davis.

Kila mwanaume katika muungano anatakiwa kwenda Washington, DC, mara tatu kwa mwaka. Na hivyo ndivyo Yeroboamu alivyosema. Alisema, wakifanya hivyo, watarudi kwa mwana wa Daudi.

Kwa hivyo, tutakomeshaje hilo? Naam, tutaweka fahali mkubwa wa dhahabu moja kwa moja huko Betheli, maili sita kaskazini mwa Yerusalemu. Na mwingine huko Dani kaskazini mwa mbali. Nami nitawaambia watu, hamna haja ya kujitahidi hadi Yerusalemu, hasa ninyi watu huko kaskazini.

Sasa, karibu bila shaka, aliwaelewa hawa kuwa ni Yahweh. Biblia inawaita ndama wa dhahabu. Nadhani hiyo karibu bila shaka ni dhihaka.

Loo, ndio, nenda Betheli ukamsujudie Kathy wako. Sidhani kama alikuwa ndama. Alikuwa fahali mzima katika nguvu zake zote.

Kabla hawajauza shamba, kwenye Barabara ya Frankfurt Ford, nilikuwa nikipita kila asubuhi. Ninapenda kuwaangalia, nawaita George na Louie. Fahali wawili wakubwa kwenye shamba hilo.

Nao walisimama tu pale, wakatazama huku na huko. Hilo linaitwa mamlaka. Hilo ndilo tutakaloabudu.

Huyo ndiye Yahweh. Huo ndio mamlaka ya Yahweh. Sasa, tena, tumezungumzia hili hapo awali, lakini kama nilivyokuambia, kurudiarudia ni roho ya elimu.

Nimekuambia hivyo? Kurudiarudia ni roho ya elimu. Kama hukuelewa, kurudiarudia ni roho ya elimu. Sasa, ni nini nilichokuwa nikirudia? Loo, ndiyo.

Tatizo ni nini la kumfanya Yahweh kuwa ng'ombe? Tatizo moja tu. Umemfanya kuwa sehemu ya ulimwengu huu uliombwa ambao unaweza kuutumia katika ulimwengu huu.

Hilo ndilo tatizo. Hilo ndilo tatizo kwa sababu Mungu si sehemu ya ulimwengu huu.

Na huwezi kumlazimisha afanye chochote kwa kile unachofanya katika ulimwengu huu. Tunapata shida kuamini hilo. Mungu wangu, sijakosa kanisa la asubuhi na jioni kwa miezi sita.

Njoo, Mungu. Usipofanya hivyo, Jumapili ijayo, nitalala. Naam.

Tuna wakati mgumu na Mungu ambaye hatuwezi kumdanganya. Ambaye unaweza kumsalimisha tu kwa uaminifu. Mungu wangu.

Rafiki yetu, nyoka, anapotuambia, huwezi kumwamini. Kwa hivyo, hiyo ndiyo hali. Na ikaendelea.

Walileta miungu zaidi na sanamu zaidi. Hatimaye, ikawa mbaya kiasi kwamba kulikuwa na hatari ya kumwacha Yahweh kabisa. Na kuhamia kumwabudu Mungu wa dhoruba, Baali.

Lo! Na hilo, bila shaka, ndilo lililokuwa kuhusu huduma nzima ya Eliya na Elisha. Kwa dhambi zangu, nimekuwa nikiandika maoni kuhusu Wafalme.

Nilipata hati iliyohaririwa kutoka kwa mhariri wiki hii, na wanataka irudishwe baada ya wiki mbili. Mojawapo ya mambo ya kuvutia ni kwamba una sura 22 kuhusu Eliya na Elisha zinazofunika jumla ya miaka 90.

Katika kujifunza Biblia kwa kufuata neno, kuna kanuni inayoitwa sheria ya uwiano. Je, miaka hiyo 90 ni muhimu kiasi gani, ni muhimu kiasi gani? Muhimu. Muhimu sana.

Je, tutaacha kumwabudu Yahweh? Kama Malkia wetu mpendwa Yezebeli anavyotualika. Na kumwabudu Baali. Hapana, hapana.

Kwa kweli, sisi sivyo. Lakini ilikuwa karibu sana. Tuna jamaa huyu anayeitwa Yehu.

Yeye ndiye mlinzi wa wahubiri wote. Tazama, anaendesha kwa hasira. Na akaondoa ukoo wa Omri, ambaye alikuwa baba yake Ahabu.

Ahabu alikuwa na mwana aliyeitwa Yoram. Yehu aliingia na kuiangamiza familia hiyo yote. Lakini hakuharibu fahali.

Sasa tena, unafikiria hilo lingekuwa na maana gani kama angelifanya hivyo? Je, wataenda Yerusalemu sasa? Na hatujui jibu la hilo. Lakini angepaswa kufanya hivyo. Na hakufanya hivyo.

Alipata fursa. Aliondoa ibada ya Baali. Hiyo ni hakika.

Aliondoa hilo. Lakini, Mungu anasema, nitakuambia nini, Yehu, nitakupa vizazi vinne kwenye kiti cha enzi. Lakini ni hayo tu.

Lakini katika miaka hii, hilo lilitokea yapata mwaka 841, yapata miaka 90 baada ya Sulemani. Na watoto wake, yeye na watoto wake, Yehu, na watoto wake, walitawala kwa takriban miaka mia moja mingine. Katika miaka hiyo, Mungu aliwamiminia Waebrania upendo wake kwa kuwatumia manabii.

Manabii wengi zaidi, tuwezavyo kusema, walipewa Israeli kuliko waliopewa Yuda. Sasa, unaposoma manabii, nadhani najua hisia uliyonayo. Loo, nilipata kusoma manabii.

Giza hili lote. Hukumu hii yote. Unajua nini? Ni upendo wa Mungu.

Ni upendo wa Mungu. Hapana, hapana. Hawakusema, Mungu ni babu mkubwa angani ambaye ni kipofu na yeye husema kila wakati, Ninasamehe.

Hapana, kwa sababu hiyo si kweli. Lakini walisema, ukiacha hili ukigeuka ukiacha kuwakandamiza maskini ukiacha kuabudu sanamu zako ukimrudia Mungu, mustakabali uko wazi.

Ukiacha, Hosea na Amosi ndio wawili wa mwisho. Walikuwa wa wakati mmoja, kwa kiasi fulani.

Hatimaye, agano la Musa lilihitaji mambo mawili. Wale kati yenu mlio katika darasa la shule ya Jumapili mtapata dozi mbili hapa. Mambo mawili.

Mambo mawili tu. Uaminifu kamili kwa Yahweh. Yeye ndiye Mungu pekee.

Yeye ni Mungu wangu, na sitamwabudu mwingine. Hiyo ndiyo nambari moja. Nambari mbili, kujinyima kujali wengine.

Yesu alisema hivyo katika kile kinachoitwa Mahubiri ya Mlimani. Sheria yote na manabii vimefupishwa katika hili. Watendeeni wengine kama mnavyotaka wawatendee ninyi.

Jambo zima? Naam, Paulo alikubaliana na Yesu, jambo ambalo linatia moyo. Alisema sheria yote imejumlishwa katika hili. Mpende jirani yako.

Mungu wangu. Hilo si gumu sana, sivyo? Sivyo? Sidhani kama ni hivyo. Na usemi bora wa hilo ni ndoa.

Mungu anataka ushirika wa karibu nasi. Je, anataka haya? Loo, kabisa. Lakini ni dalili ya hili.

Kwamba ninamjua Yeye. Kwamba ananijua mimi. Na mwendo huo utakuwa mwendo unaoakisi tabia Yake, wema Wake, ukweli Wake, haki Yake, uaminifu Wake, usafi Wake, haki Yake, upendo Wake.

Na sitiari bora zaidi ni ndoa, ndiyo maana shetani anaichukia vikali sana. Kwa kweli, nashangaa kwamba ndoa nyingi zisizo za Kikristo hufanikiwa. Na ninasikitika kwamba ndoa nyingi za Kikristo hazifaniki.

Lakini kitabu hiki kinahusu mapenzi. Mapenzi yamepotea. Mapenzi yamepotea.

Mapenzi yalikataa. Na bado mapenzi yaliendelea. Yakiendelea.

Loo, jamani. Sawa. Hiyo ni historia.

Hebu tuone. Hebu tuzungumzie muhtasari. Sura ya kwanza hadi ya tatu ni mfano ulioishi huku sura ya pili ikiwa katikati ya kuelezea mfano huo pande zote mbili.

Kisha kuna sehemu tatu. Sasa, tena, ukiangalia maoni kuhusu Hosea, kutakuwa na mapendekezo mengi tofauti ya muhtasari kwa sababu Hosea huwa anajirudia, huwa anasema mambo yanayofanana mara kwa mara. Na kwa hivyo si rahisi kuona muhtasari mzuri unaoendelea hapo.

Lakini una sehemu tatu katika kitabu ambapo una wito wa toba waziwazi. Ya kwanza iko katika sura ya sita, mstari wa kwanza hadi wa tatu. Inayofuata iko katika sura ya 11, mstari wa kwanza hadi wa 11.

Na kisha sura ya mwisho ni sura ya 14. Kwa hivyo hiyo inatoa njia rahisi ya kuigawanya katika sehemu. Pia, ingawa si ya kipekee, maneno haya matatu ya Kiebrania, ambayo kwa njia nyingi ni, jumla ya imani katika Mungu, yanaonekana katika vitengo hivi, si pekee.

Kuna baadhi yanayotokea katika mengine na kadhalika. Lakini bado inawezekana kuona msisitizo ukibadilika. Wa kwanza ni Yadah, kujua.

Hawanijui. Sasa, kumbuka, neno kukumbatiana kingono ni lipi? Kujua. Kujua.

Hawanijui. Hesed ndiye wa pili. Sidhani kama ninahitaji kuzungumza nawe sana kuhusu hilo.

Upendo wa Mungu usioisha hutolewa na mkuu kuliko mdogo, hasa wakati haustahili. Na kisha wa mwisho. Pia ni neno linaloweza kutafsiriwa ukweli.

Tumezungumzia hili hapo awali. Tutazungumzia tena. Katika Agano la Kale, ukweli si dhana ya uhalisia.

Ni kuwa mwaminifu kwa mtu kama vile Mungu amekuwa mwaminifu kwetu. Sasa, ikiwa ndivyo ilivyo, ikiwa muumba pekee wa ulimwengu ni wa kweli, basi tunaweza kutarajia kwamba katika ulimwengu wake, katika ulimwengu wake, kuna mambo ambayo yako hivyo, iwe napenda au la. Kwa hivyo, ukweli halisi ni maana muhimu kutoka kwa ukweli wa Mungu.

Lakini hapendi sana kueneza ukweli kama anavyopenda kueneza ukweli. Na tena, hii ni ndoa. Je, wewe ni mwaminifu kwa mwenzi wako moyoni mwako? Na hapo, bila shaka, ndipo Yesu anapokuja katika sehemu ya kwanza ya Mahubiri ya Mlimani.

Jambo kubwa. Kwa hivyo, hujawahi kulala na mwanamke mwingine zaidi ya mke wako. Lakini ni wanawake wangapi umewavua nguo za kiakili mtaani? Hiyo ndiyo inazungumzia.

Mungu wangu. Sawa. Tuzungumzie sura ya 1. Hosea anafanya jambo la kuchekeza sana.

Yeye ni nabii wa Israeli. Hata hivyo, anaweka tarehe katika kitabu chake kwa kiasi kikubwa kutokana na wafalme wa Yuda. Anasema neno la Bwana lilimjia Hosea, mwana wa Beri, wakati wa utawala wa Uzia na mwanawe Yothamu na mwanawe Ahazi na mwanawe Hezekia.

Kwa hivyo, tunajua kwamba Uzia alikufa mwaka wa 739. Tarehe hizi zimeorodheshwa vizuri kufikia wakati huu. Kwa hivyo alianza kuandika wakati fulani kabla ya mwaka wa 739.

Ni hakika kabisa; unaweza kupata hoja hapa, karibu hakika kwamba Hezekia alikua mtawala mwenza na baba yake Ahazi, tena, mtetezi na mpinga Ashuru, mnamo 726, kitu kama hicho. Na Yothamu na Ahazi wako katikati hapa. Kwa hivyo, hapo ndipo ninapopata kitabu, ambacho kiliandikwa kati ya 755 hivi, labda mapema hivyo, na 725 hivi.

Lakini swali ni, kwa nini anatumia wafalme wa Yuda? Na hili ndilo ambalo haliwezi kujibiwa. Anaweka tarehe ya kitabu chake kwa mfalme mmoja wa kaskazini aliyekufa

mwaka wa 742. Kwa nini hawa jamaa wengine wote wasiandikwe? Wote walikuwa hai.

Je, kuna yeyote aliye na wazo? Usipofikiria, itabidi nifikirie. Nadhani alifikiri wafalme hao wa kaskazini wote walikuwa haramu. Wote ni kundi la wauaji.

Nadhani anafikiri Yeroboamu ndiye mfalme wa mwisho halali. Sasa, mwanawe Zekaria alimrithi. Lakini kama nilivyosema, aliishi muda mfupi tu kabla ya kuuawa.

Nadhani ndicho kinachoendelea. Nadhani anasema, siwezi kuorodhesha tarehe ya kitabu changu cha watu hawa wote ambao wamekuwa hai kwa muda sasa. Kwa hivyo, lazima nifanye hivyo kwa msingi wa wafalme wa Yuda.

Sasa, unasema, unaweza kuthibitisha hilo? Hapana. Lakini nadhani labda ndivyo inavyoendelea hapo. Ndiyo.

Loo, ni kawaida. Ndiyo, manabii kwa kawaida hujichumbia na wafalme waliowatumikia chini yao. Naam, nadhani hawezi kuwatumia watu hao.

Kwa hivyo, lazima awe na njia nyingine ya kuchumbiana. Nadhani ndivyo inavyoendelea. Bwana alianza kuzungumza kupitia Hosea, na Bwana akamwambia, nenda umwoe kahaba na uzae naye watoto.

Sasa, vipi kuhusu hilo? Vipi kuhusu hilo? Je, Mungu msafi anamwamuru mtumishi wake msafi kufanya jambo ambalo angalau linaambatana na uasherati? Unafikiri nini? Alimtumia Hosea kama mfano wa Israeli. Jinsi Israeli walivyomtendea. Alikuwa Mungu.

Alikuwa baba yao. Ndiyo, anamtumia Hosea kama mfano wake mwenyewe na Gomeri kama mfano wa Israeli. Mungu anataka kueleza hoja yake kwa njia gani? Kwa undani.

Na Hosea yuko tayari kufanya hivyo. Ninafurahi sana kwamba hakuniomba nifanye hivyo. Lakini ni ishara ya jinsi Mungu alivyo tayari kufanya ili kujaribu kuwafikia watu na jinsi mtu wa Mungu alivyo tayari kufanya hivyo kwa kutii maelekezo ya Mungu.

Kwa maana kama mke mzinzi, nchi hii ina hatia ya kutokuwa mwaminifu na kusema uwongo. Kimsingi, kila wakati unapomwona mwaminifu katika Agano la Kale, neno lililo nyuma yake ni kweli au kweli. Kwa hivyo, alimwoa Gomeri, binti wa Diblaimu.

Naye akapata mimba na kuzaa mwana. Swali ni, je, huyu ni mwana wa Hosea? Labda sivyo. Bwana akamwambia Hosea, mwite Yezreeli kwa sababu hivi karibuni nitawaadhibu nyumba ya Yehu kwa mauaji huko Yezreeli, nami nitakomesha ufalme wa Israeli.

Sasa, shikilia simu! Yehu alikuwa akimtii Mungu wakati Yehu alipomwangamiza Omri, nasaba yake. Kwa kweli alimuua Yehoram. Mjukuu wa Omri.

Yehu alipowaua, alikuwa akimtii Mungu, na Mungu alimzawadia vizazi vinne kwenye kiti cha enzi kwa kufanya hivyo. Sasa, ataadhibu na alifanya hivyo katika mji mkuu wa kiangazi wa Yezreeli. Hadithi yenye nguvu na yenye nguvu.

Yezebeli, ambaye kufikia wakati huu labda ana umri wa miaka 80 hivi, alijipodoa na kuvaa nguo zake nzuri zaidi, akainama dirishani, na kusema, habari, Zimri. Zimri ndiye aliyemuua mtangulizi wa Omri. Na Yehu akasema, kuna mtu yeyote huko upande wetu? Mmoja wa matowashi akainama na kusema, ndiyo, mtupeni nje.

Walifanya hivyo. Na mbwa wakamla mwili wake. Kuna nini hapa? Ukisoma hadithi katika 2 Wafalme 10, inaonekana kama Yehu alizidi kiwango chake cha uhalali.

Hakuwaua tu familia ya Omri na Ahabu, bali pia aliwaua kila mtu aliyeshirikiana na Ahabu. Nadhani hii ina maana kwamba unaweza kufanya mapenzi ya Mungu kwa njia isiyofaa. Unaweza kufanya mapenzi ya Mungu kwa njia ya kujihudumia.

Nadhani Yehu alifurahia sana. Na Mungu anasema sisahau hilo. Ndiyo, ninafanya mapenzi ya Mungu.

Vipi? Kwa ajili yake au kwako mwenyewe? Gomeri akapata mimba tena na akazaa binti. Bwana akamwambia Hosea, mwite Lo-ruhama, ambayo ina maana ya kutokuwa na huruma, kwa maana sitawahurumia tena Israeli hata niwasamehe kabisa.

Mungu ataacha lini kukuhurumia? Sijui jibu la hilo. Lakini hii inaniambia inawezekana. Na ni jambo ambalo linapaswa kumfanya kila mmoja wetu atetemeke.

Sasa, NIV hapa ina neno upendo, lakini ni huruma. Jambo la kuvutia ni kwamba, katika Wakolosai, ni jambo la kwanza ambalo mtu aliyekata tamaa, mzee, sasa anapaswa kuvaa. Huruma.

Uwezo wa kuhisi na wengine. Mungu anasema nimemaliza. Nimemaliza.

Sasa, kabla ya kumshtaki Mungu kwa kuwa na hasira fupi, miaka 700, ilichukua miaka 700 kwa huruma ya Mungu kuisha. Litukuzwe jina lake.

Sasa, hiyo si sababu ya sisi kusema, oh, sawa, nina miaka 700. Hapana, hapana, hapana, hapana. Lakini kuna jambo moja.

Kuna wakati unakuja. Hata hivyo, nitawahurumia Yuda. Nami sitawaokoa kwa upinde, upanga, au vita, au farasi na wapanda farasi, lakini mimi, Bwana, Mungu wao, nitawaokoa.

Unakumbuka kilichotokea Yuda mwaka wa 701? Senakeribu, mfalme wa Ashuru, alikuwa amechukua kila moja ya vijiji vyao vyenye ngome, 46 kati yake. Rakeshi, mlinzi aliye njiani kutoka kusini-magharibi kuelekea Misri, anakaribia kuanguka, na Yerusalemu ndiyo yote iliyobaki. Na Isaya anamwambia Hezekia, mtumaini Mungu.

Na Hezekia anasema, Sasa, kwa haki yote, hiyo ndiyo yote yaliyobaki kwa Hezekia. Unajua, kama wanavyosema, wakati mengine yote yanaposhindwa, jaribu maombi. Alifanya hivyo.

Na usiku mmoja, wanajeshi 185,000 wa Ashuru walikufa. Na Senakeribu alidhani alikuwa na shughuli nyingi nyumbani. Wakati fulani kati ya 750 na 725, nitaiokoa Yuda, si kwa upinde, upanga, au vita, au kwa farasi na wapanda farasi.

Mimi, Bwana, Mungu wao, nitawaokoa. Alijua alichokuwa akizungumzia. Baada ya kunyonya Lo-Ruhama, Gomeri akapata mtoto mwingine wa kiume.

Bwana akasema, mwite Lo-Ruhama. Lo-Ruhama, ambayo ina maana si watu wangu. Labda baba mwingine na si Hosea.

Ninyi si watu wangu, na mimi si Mungu wenu. Miaka yote 40 au 50 iliyopita, Mungu anatusaidia. Tazama pesa tulizopata.

Tazama nguvu tuliyo nayo. Loo, wow, tumeomba, tumeamini, na Mungu amefanikiwa. Loo, Amerika, Amerika.

Lakini sasa angalia mistari ya 10, 11, na 2, 1. Mtawa aliyekuwa akiweka mgawanyiko wa sura, punda wake, inaonekana aligonga shimo wakati huu. Mgawanyiko wa sura unahitaji kuanza saa 2, 2. Hata hivyo, Waisraeli watakuwa kama mchanga ulio kwenye ufuo wa bahari, ambao hauwezi kupimwa au kuhesabiwa. Mahali ambapo ilisemwa kuwahuu, ninyi si watu wangu, wataitwa wana wa Mungu aliye hai.

Watu wa Yuda na watu wa Israeli watakusanyika pamoja. Wataweka kiongozi mmoja na watatoka katika nchi hiyo kwa maana mambo makubwa yatatendeka. Itakuwa siku ya Yezreeli.

Sema kuhusu ndugu zako, watu wangu, na kuhusu dada zako, mwenye huruma yangu. Unaelewaje hilo? Unalinganishaje hilo na yale tuliyosema? Ninyi si watu wangu. Sitawahurumia.

Alikumbuka agano alilofanya na Ibrahimu. Yeye ni Mungu anayetimiza ahadi. Sasa, watu hawa, kizazi hiki, watateseka, na watateseka sana.

Lakini Mungu hatakata tamaa dhidi ya Israeli. Ndiyo maana ninafurahi kwamba Harry Truman alikuwa na mshirika katika biashara yake ya kushona nguo ambaye alikuwa Myahudi. Na mnamo 1948, siku moja baada ya Israeli kutangaza utaifa wake, Marekani iliwatambua.

Kwa sababu ya Harry Truman. Mungu hatakata tamaa dhidi ya Israeli. Sasa, hiyo haimaanishi kwamba kila Mwisraeli ataokolewa.

Vivyo hivyo na kanisa. Mungu hatakata tamaa na kanisa. Hilo halimaanishi kwamba kila mmoja wetu aliye kanisani ataokolewa.

Lakini hatakata tamaa. Yeye ni Mungu wa aina hiyo. Na kwamba, kwa njia nyingi, sura hii ya kwanza inaeleza kitabu kizima.

Linapotokea, likitokea, kumbuka, unapoburutwa na ndoano puani mwako, labda bila kuvaa chochote ila kitambaa cha kiunoni, kumbuka, kumbuka, Israeli itakuwa kama mchanga wa pwani. Hilo litakuweka gizani. Hilo litakuweka wakati inaonekana kama kila kitu kimetoweka.

Matumaini yako yote, ndoto zako zote. Israeli itakuwa kama mchanga wa pwani. Hivyo ndivyo alivyomwambia baba yake Ibrahimu huko nyuma.

Hajabadilisha mawazo yake. Hatutakuwa Wababiloni wazuri. Tena, nisamehe, nimesema haya hapo awali, lakini hukumbuki.

Kusudi lote la uhamisho lilikuwa kuharibu utamaduni, dini, lugha ya watu walio chini yake na kuwafanya kuwa sehemu ya utamaduni wa kifalme. Na Mungu anasema, hapana, si lazima itokee. Hilo ndilo unaloliona katika Danieli.

Na Danieli ni mfano mzuri na wa ajabu. Yeye si mtu mkatili. Hatembezi huku na huko akisema, enyi Wababiloni wakorofi, nitawalipua mara tu nitakapopata nafasi ya kwanza.

Hapana. Yeye ni mkarimu. Atawasaidia anapoweza na jinsi anavyoweza.

Lakini hatakuwa mmoja wao. Hilo ndilo chaguo letu. Je, tutakuwa mmoja wa Wababeli? Mambo yatakapotuendea vibaya? Tutakapovuna mavuno yetu? Mojawapo ya mada kuu za Biblia.

Usisahau. Usisahau. Kumbuka.

Kwa hivyo, nasema, katika sura hii ya kwanza, tunaona kitabu hiki kwa njia nyingi kwa ufupi. Hukumu inakuja. Umetenda dhambi kwa kuondoa huruma ya Mungu.

Lakini Mungu hajakamilika. Mungu hajakamilika. Usisahau.

Naam, nimekwisha maliza mazungumzo yote usiku wa leo. Haitakuwa hivyo wiki ijayo. Natumai.

Kuwa tayari na kazi yako ya nyumbani. Tutafanya sura ya pili na ya tatu, kisha tutakuwa na mapumziko ya wiki mbili. Mimi na Karen tutakuwepo.

Kwa hivyo, tutarudi. Lakini wiki ijayo, tutaendelea na sura ya pili na ya tatu. Maswali au maoni kabla hatujaondoka? Bonnie? Ni Siku ya Wafanyakazi.

Tutafanya hivyo hata hivyo. Tutafanya kazi. Ndiyo, sikutaka kufanya moja tu kisha niache.

Nitakushawishi kabla. Ndiyo. Loo, ndio.

Ndiyo, sidhani. Jambo kuu ni kwamba Mungu hataziacha kwa sababu ya ahadi zake za kale. Lakini ahadi hizo za kale lazima ziwe halisi kwao ili kupata huruma ya Mungu.

Ndiyo, lakini huruma itapatikana kwa sababu ya ahadi zake za kale. Lakini ndiyo, kabisa. Lazima tukubali.

Ndiyo. Ndiyo na hapana. Nadhani tunapaswa kuwa waangalifu ili tusigawanye ahadi hizi.

Nadhani ni kama kutazama kupitia darubini. Vitu vilivyo mbali sana na vitu vilivyo karibu hubanwa. Kwa hivyo, nadhani kurudi kutoka uhamishoni kumefika, lakini sidhani kama hiyo ndiyo maana yake pekee.

Nadhani ina ahadi hizo za muda mrefu za siku zijazo hapo, lakini sio hivyo tu. Je, kuna maoni mengine, maswali? Ndiyo, vipeperushi viko mezani kwa wiki ijayo. Acha niombe.

Bwana Yesu, asante. Asante kwamba wewe ndiye utimilifu wa ahadi zote. Asante kwa kuja na kuonyesha huruma ya Mungu isiyo na mwisho kwa wale watakaoipokea.

Tusaidie kuwa watu hao, Bwana. Tusaidie kuwa watu wanaochagua kuwa waaminifu kwako kabisa. Tusaidie kuwa watu hao ambao, kwa kipawa cha Roho Mtakatifu, tunawezeshwa kujikana wenyewe kwa ajili ya wengine.

Tusaidie kuwa watu wale wanaokupenda kwa undani, kwa upendo, na kwa karibu na wanaokujua. Kwa jina lako, tunaomba, Amina.